

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Mogen kinderdagverblijven ongevaccineerden weigeren?

Pierik, R.; Verweij, M.

Publication date

2019

Document Version

Final published version

License

CC BY-ND

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Pierik, R. (null), & Verweij, M. (null). (2019). Mogen kinderdagverblijven ongevaccineerden weigeren?., Stuk Rood Vlees. <http://stukroodvlees.nl/mogen-kinderdagverblijven-ongevaccineerden-weigeren/>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Menu

Mogen kinderdagverblijven ongevaccineerden weigeren?

DOOR **ROLAND PIERIK, MARCEL VERWEIJ** 10/04/2019 4 REACTIES

Meer dan tien kinderdagverblijven in de provincie Noord-Brabant blijken kinderen te weigeren als hun ouders aangeven principieel tegen inenten te zijn. In de [berichtgeving door onder andere Omroep Brabant](#) wordt gesteld dat dat wettelijk niet is toegestaan. Echter, noch de Wetgever noch de Rechter heeft zich over deze vraag uitgesproken, dus het is helemaal niet duidelijk of het mag of niet.

Juridisch limbo

Duidelijkheid ontstaat pas als een geweigerde ouder naar de rechter stapt, of als de Wetgever actie onderneemt. Dat laatste is de opzet van het [wetsvoorstel van D66](#) kamerlid Rens Raemakers, dat regelt dat opvangcentra niet-ingeënte kinderen mogen weigeren. Eind maart heeft de *Raad van State* echter een [kritisch advies](#) gegeven over dit wetsvoorstel. De Raad schrijft dat het wetsvoorstel mogelijk overbodig is: kinderopvangcentra zijn private ondernemingen die geen wettelijke bevoegdheid nodig hebben om voorwaarden te stellen aan welke ouders zij hun diensten verlenen.

Welk doel moet een uitsluiting nastreven?

Ook zonder de voorgestelde wetswijziging hebben kinderopvangcentra dus een zekere vrijheid om kinderen te weigeren. Zij worden daarin wel begrensd door onder meer het recht op gelijke behandeling. De Raad van State vraagt zich openlijk af of het in het wetsvoorstel geformuleerde doel, het wegnemen van zorgen bij ouders, wel zwaar genoeg weegt om kinderdagverblijven het recht te geven ongevaccineerde kinderen te weigeren. Daarnaast stelt de Raad dat het praktisch nut van de voorgestelde wet beperkt is. Een ziekte als mazelen kan ook in de opvang geïntroduceerd worden door een kind dat weliswaar deelneemt aan het Rijksvaccinatieprogramma, maar nog te jong is voor de mazelenvaccinatie. Dit is ook relevant voor de kinderdagverblijven die nu ongevaccineerde kinderen weigeren: ze bieden eigenlijk alleen maar schijnveiligheid voor vaccinerende ouders. Zolang de vaccinatiegraad te laag is, is de kans op een uitbraak van

mazelen – ook binnen de kinderopvang – reëel.

De Raad stelt nadrukkelijk dat het maatschappelijke probleem primair ligt in de daling van de vaccinatiegraad. Het middel van uitsluiting van ongevaccineerde kinderen wordt *wel* proportioneel geacht als het doel is om die vaccinatiegraad weer op peil te brengen. De Raad verwijst hierbij expliciet naar de door de WHO genoemde vaccinatiegraad van 95%. Kortom: De Raad vindt het middel van uitsluiting van ongevaccineerden te ingrijpend als het doel van de wetgeving slechts is om zekerheid te geven aan ouders. De Raad acht het wel proportioneel – en dus gerechtvaardigd – als het doel van de wetgeving is om de vaccinatiegraad op niveau te krijgen. In de Memorie van Toelichting bij het D66-wetsvoorstel wordt gesuggereerd dat de maatregel ‘kan helpen om de vaccinatiegraad te verhogen’, maar deze suggestie wordt verder niet onderbouwd.

Procederende niet-vaccineerde ouders maken nu serieuze kans om te winnen

Uit dit advies van de Raad van State vallen drie conclusies te trekken. Ten eerste over de kinderdagverblijven die nu al kinderen van niet-vaccinerende ouders weigeren. Indien deze ouders een rechtszaak aanspannen, staan zij, dankzij de uitspraak van de Raad eigenlijk heel sterk. Het middel (weigering van kinderen die niet aan het RVP deelnemen) is immers te zwaar, of zelfs ongeschikt, om het beoogde doel (zorgen van andere ouders wegnemen, en jonge, nog ongevaccineerde kinderen te beschermen) te bereiken. Het kinderdagverblijf dat weigeraars niet toelaat, verkleint wellicht de kans op een uitbraak, maar blijft nog steeds kwetsbaar voor mazelen. De veiligheid die gesuggereerd wordt, is maar schijn.

D66 voorstel biedt slechts schijnveiligheid

De tweede conclusie is dat wanneer het wetsvoorstel van D66 wordt aangenomen, dit ook slechts schijnveiligheid biedt. Zolang de vaccinatiegraad laag is, blijft er een reëel risico bestaan dat mazelen worden geïntroduceerd op een kinderopvangverblijf – zelfs daar als voorwaarde wordt gesteld dat kinderen deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma. Erger nog: als vaccinerende ouders kunnen kiezen voor een kinderdagverblijf waar ongevaccineerden worden geweigerd, zullen er ook kinderdagverblijven zijn waar de eis niet geldt, en waar alle kinderen van weigeraars en twijfelaars bij elkaar komen te zitten. Een besmettelijke ziekte kan daar **ongehinderd toeslaan**, en zich vervolgens ook verder in de samenleving verspreiden.

Politiek moet nu betere maatregelen nemen...

Een derde conclusie is daarom dat regering en Tweede Kamer hun aandacht veel beter kunnen richten op wetgeving waarin deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma als toegangsvoorwaarde wordt gesteld *voor ieder kind op iedere kinderopvang*. Wij hebben dit **al eerder als passend beleid voorgesteld**. Het zal, net als in bijvoorbeeld Frankrijk en California, waar deze maatregel is ingevoerd of aangescherpt, leiden tot een

duidelijke verhoging van de algemene vaccinatiëgraad, en daarmee de kans op een uitbraak van mazelen, binnen Nederland en binnen de kinderopvangcentra, minimaliseren.

... en dat doen voor het te laat is

Toen we een jaar geleden met **dit voorstel** kwamen vonden sommigen het voorbarig en alarmistisch. Recente uitbraken zoals nu op **een kinderopvang in Den Haag** laten zien hoe snel een ziekte als mazelen om zich heen kan grijpen. Het is nog veel duidelijker **in New York**, waar in korte tijd 285 mensen zijn geïnfecteerd. Burgemeester de Blasio heeft nu de noodmaatregel afgekondigd dat mensen die in bepaalde postcodegebieden wonen en niet gevaccineerd zijn, verplicht zijn de BMR-vaccinatie moeten nemen, op straffe van een boete die kan oplopen tot afgerond 880 euro.

Voorzorgsbeginsel

De Nederlandse overheid moet niet wachten tot mazelen ook in Nederland nog vaker gaat uitbreken. Hier zou het voorzorgsbeginsel leidend moeten zijn: zodra de vaccinatiëgraad onder een minimumgrens zakt moet de overheid vaccinatie **in de kinderopvang verplicht stellen**. In die zin is ons voorstel milder dan dat van de Blasio: principiële weigeraars hebben nog steeds de ruimte om af te zien van vaccinatie. Ze kunnen dan weliswaar geen gebruik maken van de diensten van de kinderopvang, maar worden voor hun keuze ook niet vervolgd of beboet.

IN CATEGORIE: **RELIGIE, IDEOLOGIE EN ETHIEK**

TAGS: **ANTI-VACCINATIE, ANTIVAX, VACCINATIE, VACCINATIEPLICHT**

Over de auteurs

Roland Pierik

Roland Pierik is als universitair hoofddocent rechtsfilosofie verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Hij gebruikt in zijn onderzoek hedendaagse normatieve theorieën om concrete maatschappelijke problemen te analyseren. In zijn recente werk richt hij zich vooral op mensenrechten, (botsende) grondrechten en religieuze diversiteit. Hij is lid van de vaste Commissie Vaccinaties van de Gezondheidsraad.

Website: <http://www.rolandpierik.nl>

Sociale media links

Marcel Verweij

Marcel Verweij is als hoogleraar filosofie verbonden aan Wageningen Universiteit. In zijn

onderzoek analyseert hij ethische kwesties rond volksgezondheid en zorg, zoals bijvoorbeeld vragen over de verantwoordelijkheid van de overheid voor gezonde leefstijlen, hoe maatschappelijke gezondheidsverschillen te evalueren, en morele dilemma's in infectieziektebestrijding en vaccinatiebeleid. Hij is lid van de Gezondheidsraad en van de ACP (Advies Commissie Pakket) van Zorginstituut Nederland.

Website: <https://www.wur.nl/nl/Personen/prof.dr.-MF-Marcel-Verweij.htm>

Sociale media links

Reacties